No. 128. ZATURDAG 24 OCTOBER. 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

24 Oct.

Wat werd er gesproken en beraamd te Stuttgart?

Ja lezers! wij doen alweder die vraag, en wij mogen het, want wij hebben ons nooit de wijsheid toegekend, om er een antwoord op te geven, waarvoor wij uw geloof eischten. Maar daarom ook rekenen wij ons verpligt, u mede te deelen wat anderen, die zeggen meer te weten, dienaangaande verkondigen, het aan uw eigen doorzigt overlatende, om te gelooven wat gij wilt.

Nu zijn het berigten uit St. Petersburg, die onze aandacht vragen, en waarom zou de Russische hoofdstad over deze altijd belangrijke bijeenkomst van de twee Keizers haar gevoelen niet zeggen, wanneer men zelfs tot in het Klooster ter Apel spreekt, als of er uit dit dorp stonden te luisteren voor het sleutelgat van de deur der kamer, waarin een *Buonaparte* en een Czaar, zoo als zij meenden, geheime zamenspraken hielden?

Hoe 't zij — wij zullen mededeelen wat een Russisch dagblad, de *Invalide*, naar aanleiding van het tweehoofdig congres te Stuttgart te berde brengt. 't Is iets geheel nieuws en of het daardoor beter is beslissen wij niet.

Nadat te St. Petersburg, het verhaal de ronde deed: »Rusland en Frankrijk zullen Engelands troon in Indie, des noods door de wapenen stutten", zegt de *Invalide* het volgende, 't welk, in allen gevalle, zeer curieus is: »Engeland heeft Indie gesticht, niet veroverd en wat zou nu moeten geschieden als Engeland zijn gezag daar niet kon behouden? Als het zijne heerschappij in die wijd uitgestrekte oorden moest prijs geven? Dan zou Europa de hand aan het zwaard behooren te slaan en doen wat Albion niet kon. Indie zou veroverd moeten worden door Europa en daarna geplaatst onder Europesche bescherming, opdat de Europesche beschaving en verlichting en de Christelijke godsdienst hare zegeningen over dit land kunnen verspreiden."

t' Voorstel is niet onaardig, maar welke staten behooren, naar des *Invalide's* meening, tot Europa, althans tot dat Europa, welk's vlaggen in Hindostan moesten wapperen? En welke godsdienst zou men den Hindo's prediken? Als elk die eene krijgsmagt zond, er ook zijn geloofs-formulier wilde doen aannemen, dan staat het te vreezen dat de »helpers" zelven elkander in Bengalen in 't haar grepen, zeker tot innig zielsgenoegen van den inlander, maar niet tot heil des volks en tot eer der godsdienst, die overal de blijdste boodschap behoort te zijn.

Maar zijn dat de inzigten, de wenschen, ja de plannen van het kabinet van St. Petersburg?

Wij weten het niet; maar hoogstwaarschijnlijk zal het de politiek zijn van de uitvindingrijke redactie van den *Invalide*.

Een ding echter leert men uit al die Stuttgarter mededeelingen over het mondgesprek der beide Keizers en wel dit: »niemand, althans zeer weinigen hebben gehoord of uit wezenlijk goeden bron vernomen, wat er in Wurtembergs hoofdstad is besproken of welke belangrijke plannen er zijn beraamd."

Ieder wil weten wat daar geschiedde en hij raadt er na, even als zoo vele anderen, en welligt geheel — mis!

Verlaten wij nu Stuttgart in de vaste overtuiging, dat wij onze lezers dáár nog wel eens weder, in hunne gedachten, verplaatsen. Wie weet, op welke wijze en welligt ten genoegen der beide gekroonde hoofden, openbaar wordt, wat daar in het politieke Salon van Frankrijks Keizer werd verhandeld!

Uit Britsch-Indie geen nieuws.

De heer *Wellooghby*, lid van het Parlement en een der 24 directeuren van de Oost-Indische Compagnie, hield dezer dagen een redevoering te Leominster en wel over den opstand in Indie, doch nam de voorzorg van te verklaren dat hij zijne eigene meening uitsprak en alleen in zijn eigen naam het woord voerde. Hij achtte den opstand niet nationaal, maar erkende toch dat hij zorgwekkend was. Immers 70. à 80000 door de Engelschen gedisciplineerde inlandsche troepen, waren niet ligt te tellen. — Ook de 10. à 12000 misdadigers, die zich de deuren der gevangenis door de opstandelingen zagen openen, zijn gewis tot wanhopigen tegenstand bereid. Verder somde hij de redenen op, die tot den opstand leidden ('t geen niet zeer duidelijk was) en gaf raad wat nu te doen.

Goede raad, althans die als goed wordt uitgevent, is niet duur; maar de beste stuurlui staan gewoonlijk aan wal!

»Pruissen is tegen eene politieke vereeniging der Vorstendommen!« was gedurende eenige dagen het thema, dat alle Duitsche dagbladen behandelden, en wel met zooveel autoriteit, dat zelfs de meest ingewijde, maar toch altijd schroomvallige en zich zelve wantrouwende staatkundigen bijna niet den moed hadden, om dit thema als ongegrond te doen beschouwen. »Als de maan echter vol is, schijnt zij overal,« zegt het spreekwoord, en zoo bleek het *nu*, dat de Pruissische Regering in eene nota aan hare diplomatieke agenten, zich over hare politiek aangaande de Vorstendommen heeft verklaard, maar zorgvuldig vermeed, om een enkel woord *voor* of *tegen* eene vereeniging uit te spreken.

Zij wil, in deze even vervelende als netelige kwestie, in rekening hebben gebragt, zoowel de wenschen der bevolking, als de opperheerschappij der Porte en de onschendbaarheid van het Turksche Rijk, en tevens dat in alles zal worden gehandeld naar den geest van het Parijsche vredestractaat.

Men ziet hieruit weder, dat Pruissen de bestaande tractaten wil hebben geërbiedigd, en dit is zeer prijsselijk en zeer nuttig, niet alleen voor de Donau-kwestie zelve, maar omdat men *hier* die tractaten schendende, aanleiding heeft of althans zoekt, om dit slechte voorbeeld *ginds* op dezelfde wijze te volgen en alzoo ten slotte het *bon plaisir* van magtigen of stoutmoedigen, het lot van Europa regelt. De kleinere Europeesche Staten hebben dus alle redenen, om aan de Pruissische politiek erkentelijk te zijn, wijl die het *regt* wil doen gelden en niet de *overmagt*.

De Verhevene Porte verliest overigens de Donau-kwestie niet uit het oog en zal zich ten dezen laten gelden, als die op een aanstaand congres wordt behandeld. Zij zal dan betoogen, dat eene politieke vereeniging niets anders is, dan het begin van de vernietiging der Turksche éénheid, en om dit betoog met alle kracht te doen gelden, zal een buitengewoon gezant den Turkschen ambassadeur te Parijs met raad en daad bijstaan, als daar Donau-Conferentiën worden gehouden, onder het presidium van Graaf *Walewski*.

Mogt echter Turkije's tweede gezant worden toegelaten bij de conferentien, dan zullen ook de andere Mogendheden een tweetal zenden, of men mogt meenen, iets dat niet *te* aanmatigend zou kunnen zijn, dat één Europeesch diplomaat, uit eene goede school, wel kan opwegen tegen *twee* Turken.

De Oostenrijksche politiek verklaart zich steeds bepaald tegen eene politieke vereeniging der Donau-Vorstendommen, en terwijl zij dit openlijk verkondigt, geeft zij tevens te kennen, dat eene administratieve vereeniging hare goedkeuring zou kunnen verwerven. Intusschen, Oostenrijk zal wel *moeten* dulden, wat Frankrijk en Rusland *willen*, als Engeland ten minste de handen gebonden blijven in Britsch-Indie.

Ook de Fransche bank heeft haar disconto naar het voorbeeld der Engelsche op $7\frac{1}{2}$ pct. gebragt.

Dat is de eenigste en nog wel zeer onaangename tijding, die Parijs geeft.

Zoo is de politiek door den Mammon van het tooneel verdrongen, en waarlijk ongelukkig. De Staatkunde is wel eens een veelhoofdig monster, maar dikwijls ook eene onschuldige liefhebberij en somtijds de aanleiding tot lach en luim, maar eene financiële crisis, die wild en verwoestend om zich heen grijpt, laat niet met zich spotten en eischt dikwijls tranen van verdriet en naamlooze ellende. Zij grijpt in één schakel der maatschappij en oogenblikkelijk gevoelen allen den schok, de machine verlamt, honderden dalen af van het hooge schitterende standpunt, 't welk zij innamen, en duizenden eten onmiddelijk, en hoe lang nog! het tranenbrood der armoede.

Te Compiègne viert men intusschen feest, en het getal genoodigden is groot. De gezanten van Turkije en Oostenrijk ontvingen geene uitnoodiging, vertelt men, en wel ter zake der Donau-kwestie.

't Zou erg zijn, dat die kwestie als een grimmig spook zelfs ronddwarrelde in de keizerlijke balzaal van het lustige Compiègne, maar — wij gelooven er geen woord van.

Die het verhaal het eerst opdischte, schreef gewis de invitatie-kaartjes niet!

De nieuwe Spaansche kabinets-crisis wettigt de uitspraak: »alles is thans te Madrid mogelijk, behalve het bestaan van een wezenlijk liberaal Ministerie."

De Hof- en Kerkelijke partij, tijdelijk onder ééne vlag, hebben het op het constitutionele leven der Spaansche Natie gemunt, en als zij dat zoo goed mogelijk hebben gedood, is de tijd daar, dat zij elkanderen vijandig aanvallen, alweder voor sommigen hoogstwaarschijnlijk zeer pleizierig, maar voor de bevolking des Rijks, die absoluut gezag vreest, zeer zorgwekkend.

De heer *de Mon*, kabinets-president op zigt, is reeds uit Rome te Parijs aangekomen, en als hij nu luisteren wil naar den wensch van het Parijsche kabinet, alsmede naar de Engelsche politiek, dan zal hij Koningin *Isabella* den raad geven, om de constitutie na te leven, zoowel in haar eigen belang, als in dat des Volks.

De hoofd-oorzaak van den val van het kabinet Narvaez is de verkoop-wet op de kerkelijke goederen — eene wet die de hongerige schatkist vult, maar tevens Rome bitter ergert.

Heeft het ministerie — *de Mon* of *Armero* eenigen kans op een lang leven?

Wij weten het niet, en dat het welligt zal besluiten, om de Cortes te ontbinden en nieuwe verkiezingen uit te schrijven, bewijst, dunkt ons, dat het zich zelven niet vertrouwt.

Ook Portugal staat eene kabinet-crisis voor de deur en ook dáár is het de schatkist, die aan de ministers welligt de portefeuille uit handen neemt. Portugal staat even als Spanje in 't achterste gelid der Europesche volkeren. Wat het land geven kan, vraagt men niet en beproeft men niet, omdat men gewoonlijk te druk is met politieke, althans ministeriele kibbelarijen.

Wanneer de Portugezen en vooral de Spanjaarden eens wijzer zullen zijn, is nog niet te berekenen.

De berigten uit N.-Amerika nemen niet toe in beterschap — integendeel, zij zijn in inderdaad verontrustenden toon geschreven en wel uit een finantieel oogpunt.

De bank van Philadelphia wenscht hare voorschotten op waarde, van welken aard ook, te staken, om de eenvoudige reden, dat zij geen geld meer heeft. Verder stelt zij voor, om onmiddelijk papiergeld uit te geven, (dat zeer gemakkelijk is) en het disconto te verhoogen. De wetgevende magt van Pensylvanie zal daarover spoedig een besluit nemen.

't Is één nood, die bijna overal heerscht en ook verschillende koopsteden van Europa teistert. Er zijn, die zich met de *algemeenheid* van het kwaad troosten, in ons oog een armzalige troost, maar toch te gunnen aan hem, die er verzachting in eigen leed in vindt.

Die crisis was door bedaarde lieden, bekend met de finantieele wereld, al lang voorzien, en hunne dikwerf bespotte profetien gaan nu tot waarheid in. Zij waarschuwden reeds lang tegen den dag des kwaads, die *zeker* komen zou, en hoewel, zij erkennen het gaarne, de stoutste finantieele kunstgrepen, de fijnst uitgedachte huismiddeltjes dien dag telkens verschoven, *moest* hij komen, en komt hij, zonder dat men de ellende en het eind daarvan kan berekenen. 't Was vooral Oostenrijk, dat in het oog der wèl rekenende lieden, eene zeer gevaarlijke toekomst te gemoet ging, en handelende, zooals het een tijd lang op de Europeesche geldmarkten deed, eene crisis over zich zou brengen, die velen op het alleronaangenaamst en op het schadelijkst tevens, moest verrassen. Die zoodanige profetie, in kleineren kring, onder vertrouwde vrienden, liet hooren, vond ook daar zelden een geloovig gehoor, en om haar in 't openbaar te prediken, daartoe hadden de meesten, tegenover den grooten mond der Europesche beurzen, geen moed. Toch hadden zij wel gedaan, met hunne waarschuwende stem luide te laten hooren.

Er was toch hier en daar nog wel een enkele geweest, die tot nadenken was gebragt en zijn voordeel had gedaan met het goede woord.

Ook in Engeland is de finantieele nood zeer hoog en het besluit der Bank, om het disconto op 8 pCt. te brengen; maakte een pijnlijken indruk.

Geen wonder! In 10 dagen en in weerwil van de betaling van rente der staatsschuld met dividend — in weerwil van aanzienlijke goudswaarde uit Australie aangebragt, $2\frac{1}{2}$ pCt. verhooging van disconto — waarlijk, dat getuigt op indrukwekkende wijze van het zwaarwigtige van den tegenwoordigen toestand, en dringt, althans aan de Londensche beurs, de politiek geheel op den achtergrond.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van 20 Oct. In deze zitting was aan de orde de benoeming van ambtenaren bij de griffie.

De heer *Nolthenius* zegt, dat sedert eenigen tijd verscheidene malen in de dagbladen is opgenomen hetgeen in de sektien is voorgevallen, zelfs vóór de verslagen der afdeelingen in druk waren verschenen. Als voorbeeld wijst hij aan de finantiële wetten, waaromtrent reeds in de vorige week door de dagbladen is medegedeeld, wat in de sektien is besproken, hoezeer het voorloopig verslag niet alleen nog niet gedrukt, maar zelfs nog niet eens geresumeerd was. Er zijn, meent Spr., slechts twee wijzen mogelijk, waardoor de courantiers tot de noodige inlichtingen zijn gekomen: de eerste behoort tot de mogelijkheden, maar spreker rangschikt die niet onder de waarschijnlijkheden. Hij kan niet aannemen, dat een lid der Kamer, om zich aangenaam te maken bij schrijvers van couranten, eene soort van spion zou willen zijn, om mede te deelen hetgeen in vertrouwelijke gesprekken bij de afdeelingen voorvalt, en daaraan eene ontijdige publiciteit te geven. Spr. moet dus veronderstellen, dat er gebruik wordt gemaakt van geschreven stukken op de griffie, of die op eene andere plaats aanwezig zijn, ten einde daaruit excerpten te doen maken, door een voorstander van ontijdige openbaarheid. Spr. is voorstander van openbaarheid, maar alleen van loyale openbaarheid en welke het daglicht kan zien. Maar hij keurt af die openbaarheid, welke een gevolg is van sluipwegen en knoeijerijen, welke tot oneer strekt van hem, die er de hand aan leent, en tot schande van hem, die er gebruik van maakt.

De heer *Wintgens* verklaart ten stelligste, dat hij de ambtenaren der griffie niet in staat acht zich schuldig te maken aan eenige indiskretie.

De heer *van Bosse* meent te moeten wijzen op soortgelijke publiciteit, als waarvan gesproken is, omtrent hetgeen in de afdeelingen is verhandeld nopens de spoorwegen. Of dit berigt getrouw en overeenkomstig de waarheid is, laat hij daar, maar zooveel is zeker, dat het in de dagbladen verscheen is vóór dat de kommissie van rapporteurs bijeen was, om het verslag te resumeren. Hier bestond dus geene mogelijkheid voor de ambtenaren der griffie eenige mededeeling te doen, daar zij niet tegenwoordig zijn bij het onderzoek in de afdeelingen, en daar geen enkel geschreven stuk in hunne handen kon zijn.

De heer *Nolthenius* heeft alleen het feit gekonstateerd en de aandacht der huishoudelijke kommissie daarop gevestigd, zonder zelf iemand te verdenken.

De beraadslagingen worden gesloten, en wordt, zonder hoofdelijke omvrage, de voordragt der huishoudelijke kommissie *aangenomen* tot benoeming: 1o. van den heer *P. van Alphen Jr.*, thans 1ste klerk, tot kommies ter griffie, en 2o. van den heer *W van Erkelens*, tot 1sten klerk.

Vervolgens zijn met algemeene stemmen aangenomen het wetsontwerp tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1858 en dat tot regeling van het burgerlijk pensioenfonds over 1858.

— De verslagen zijn verzonden van het onderzoek in de afdeelingen over de hoofdstukken VI, VII en VIII der begrooting voor 1858.

In zake de hoofdstukken voor de *Hervormde* en *R.-Katholieke Eeredienslen* is op nieuw de noodzakelijkheid van het behoud dier beide departementen bestreden, op grond, dat die scheiding de volkomen onafhankelijkheid der kerk niet zoo zeer verzekerde, en vooral minder noodig was, nu het R.-Cath. kerkgenootschap hier te lande reeds eene vaste organisatie heeft ondergaan. Anderen bleven, wegens het gevorderd toezigt van Staatswege op elk kerkgenootschap, en op de onderlinge aanraking van allen te houden, de scheiding der departementen noodig achten. Wat het toezigt betreft, antwoordden anderen echter, dat aan de uitvoerende en regterlijke magt de handhaving der wetten is opgedragen. – Men vroeg verder: 1o. hoe het staat met de regeling der zoogenaamde reserves der collatieregten, van het regt van handopening als anderzins. Men achtte het van belang te vernemen, hoever de Synode met het vaststellen en uitvoeren van reglementen, ook die onderwerpen betreffende, gevorderd is, en welke van die reglementen thans van kracht zijn; 2o. of de Regering steeds bedacht is op eene regeling der kerkelijke pensioenen.

Over de verhooging van tractementen van predikanten was het oordeel verschillend. Eenigen keurden die goed, te meer daar de Staat door naasting der meeste kerkelijke goederen in der tijd, verhooging van wege de gemeenten had onmogelijk gemaakt; anderen zagen de vermeerderde uitgaaf met leedwezen en noemden haar in strijd met art. 168 der grondwet.

Ook de steeds toenemende uitgaaf voor R.-Cath. Eeredienst beoordeelden eenigen op grond van 't zelfde artikel minder gunstig, ofschoon anderen het als pligt voor de Regering rekenden, de Kerk bij te staan in de regtige vervulling harer roeping.

De verhoogde aanvraag voor *Marine* had een onderzoek uitgelokt naar de uitbreiding van de zeemagt en het had opzien gebaard, dat er in Julij 1854 waren in dienst 62, in conversatie 57, in aanbouw 26, totaal 145 vaartuigen, en thans waren die getallen slechts 53, 70, 11 en totaal 134. Ook voor de in O. Indie zoo noodige kleine vaartuigen was de uitkomst even ongunstig; immers er waren in Julij 1854 in dienst 19, in conversatie 8, in aanbouw 3, totaal 30 brikken en schoeners, en in Julij 1857 waren die cijfers 14, 5, 1 en totaal 20, terwijl zelfs voor de raderstoomschepen de getallen in Julij 1854: 12, 5, 1, totaal 18, in Julij 1857 11, 3 en 1, totaal slechts 15 waren. — Hiertegen werd aangevoerd, dat de getallen geen juisten maatstaf tot beoordeeling gaven, maar wel de *toestand* der schepen, zoodat bijv. bij het verminderd aantal stoomschepen niet mag vergeten worden, dat daaronder 3 fregatten en 2 korvetten zijn. Men vroeg intusschen naar het aantal werkelijk in O. Indie dienstdoende stoomschepen. Sommige leden toch meenden te weten, dat de stoom-marine aldaar gedurende 1856 weinig activiteit heeft betoond, uithoofde van den min gunstigen toestand der schepen.

Al verder heeft zich de vraag voorgedaan, of men thans bij den aanbouw van schepen in de goede rigting is, niet alleen wat het model der schepen betreft, maar ook ten opzigte van het charter. Ongaarne toch zou men vanwege de Kamer zien, dat toegegeven wierd aan eene zekere neiging tot het aanbouwen van groote schepen, ten einde met kleine escaders kruistogten te doen, ten koste van de in onze Oost-Indische bezittingen zoo hoog noodige kleinere vaartuigen. Ten opzigte van het model had men zich gevleid, dat thans de schepen van het nieuwe stelsel lang genoeg in zee zouden zijn geweest, om daarover een gegrond oordeel te kunnen vellen, en dus met kracht aan de uitbreiding van het vlottend materieel zou kunnen worden voortgearbeid. Niet alle leden waren daaromtrent geheel gerust: zij vroegen wat er van de meening van sommigen te gelooven viel, dat eenige der nieuw gebouwde stoomschepen te rank zijn bevonden, om de daarvoor bestemde stukken geschut te dragen.

Bij de vermeerdering van de stoomvloot meende men, dat de opgaaf van den Minister van Financien, dat de Marine, in normalen toestand gebragt, 6½ millioen 's jaars zou vereischen, onjuist was, en stellig minstens 7 millioen moest bedragen, 't cijfer dat thans reeds voor de gewone uitgaven gevraagd werd.

– Omtrent het onderzoek in de Afdeelingen betreffende enkele wetsontwerpen meldt het *N. Hbl.* het volgende:

Het wets-ontwerp op de *regterlijke organisatie* is, uit den aard der zaak, daar het hier slechts een tweede onderzoek gold, minder in de détails onderzocht geworden. De hoofdbedenking, die tegen dat onderwerp is blijven bestaan, is deze, dat men vrij algemeen zich verklaard heeft tegen het voorstel tot afschaffing van *alle* provinciale hoven en tegen het maken van den Hoogen Raad tot hof van appèl. Men wilde dien Raad laten als hof van kassatie, zonder meer; terwijl men bleef aandringen op het blijven bestaan van *vier* hoven. Indien de minister van Justitie op de aanneming van zijn voorstel prijs stelt, zal hij in dezen dubbelen wensch van zeer zeker de meerderheid der leden moeten toegeven.

De *geneeskundige wetten* maken op dit oogenblik nog het onderwerp van het onderzoek der sektiën uit. Voor zoo veel de hoofdbeginselen betreft, kan ik u nu mededeelen, dat die wetten over het algemeen een zeer ongunstig onthaal hebben genoten. Men achtte die wetten over het algemeen, en die op de artsenijmengkunde in het bijzonder, zoo als zij daar liggen, onuitvoerbaar, ook omdat zij al te veel reglementeren, al te veel in banden leggen wilden. Algemeen wenschte men slechts één stand, met den verstande, dat, even als zulks bij de predikanten geschiedde, de graad van dokter aan de hoogeschool moest worden verkregen, doch de bevoegdheid, om in een of meer vakken der genees-, heel- en verloskunde te praktiseren, ten gevolge van een daarna af te leggen tweede examen ten overstaan van eene daartoe te benoemen staatskommissie.

De voorstellen tot *emancipatie der slaven* hebben een belangstellend en naauwlettend onderzoek gevonden. De gevoelens omtrent die voorstellen zijn zeer uiteenloopende geweest; de totaal-indruk moet echter niet allergunstigst zijn geweest. Over de vraag, of geëmancipeerd zou worden, daaromtrent bestond geen verschil, maar wel over de vraag, of de voorstellen niet eene andere slavernij onder andere benaming ten gevolge zouden hebben, ofschoon daarvan de *bedoeling* voorzeker niet aan de regering werd toegeschreven. In allen gevalle vreesde men, dat de toestand, waarin de slaven zouden geraken *na* de emancipatie, zoo als die in hare gevolgen door de regering wordt voorgesteld, niet in vele opzigten zou verbeteren, en eene zoo groote uitgaaf regtvaardigen als daartoe werd gevorderd. Tegen de prijsbepaling van den afkoop waren mede, vrij algemeen, bedenkingen gerezen, en er waren zelfs leden, die het gestelde maximum exorbitant hoog vonden. Van den anderen kant stond het gevoelen daartegen over, dat men, meende men, *de zaak* inderdaad, over vele bezwaren zou moeten heenstappen, om ook iets aan de toekomst over te laten. Vrij algemeen evenwel moet men niet ingenomen zijn geweest met het plan der regering tot oprigting der zoogenaamde landelijke gemeenten. Behalve vele andere daartegen aangevoerde bezwaren, voorzag men daardoor eene ontzaggelijke, zeer zeker over het eerste aantal jaren steeds terugkeerende uitgaaf, om te voorzien in de tallooze behoeften eener negermaatschappij.

Men schrijft aan de *Amst. Ct.* uit 's Gravenhage, dd. 20 October:

„Het berigt in de dagbladen geplaatst, als zou aan de 18 vrijgesproken dusgenoemde Maleijers door eene aanzienlijke dame alhier ieder een zilveren horlogie ten geschenke zijn gegeven, meen ik voor onjuist te kunnen verklaren. Wel schijnt hiertoe het plan van de genoemde zijde te hebben bestaan. Doch op raad, zooals ik verneem, van dienzelfden kant waaruit het besluit is geprovoceerd om hen, in hun welbegrepen belang, zooals ik u reeds Zondag schreef, nog niet dadelijk *alhier* in vrijheid te stellen, is het opgevatte plan niet ten uitvoer gebragt."

— De heer *Alstorphius Grevelink* heeft een rapport opgemaakt betreffende zijne onlangs gedane inspectie-reis in het buitenland. De slotsom van het door dezen inspecteur der gevangenissen ingesteld onderzoek is deze, dat hij de „onderlinge afzondering der gevangenen" volstrekt noodzakelijk acht. Voornamelijk is de toepassing van dit stelsel noodwendig in het belang der preventieve gevangenen. Voor jeugdige gevangenen en voor hen die den ouderdom van zestig of vijf en zestig jaren hebben bereikt, blijft hij de gemeenschappelijke opsluiting aanbevelen; ook voor dezulken die blijken mogten volstrekt ongeschikt voor het verblijf in eene cel te zijn. Tot aanprijzing van dit stelsel wordt met nadruk gewezen op het eenstemmig gevoelen van al de geraadpleegde beambten. De vrees, dat die eenzame opsluiting meerdere gelegenheid tot zelfmoord zou geven, kan met volle gerustheid als ongegrond worden beschouwd. Opmerkelijk ook is het, dat de onderlinge afzondering door zoovele gevangenen, zelfs bij gelijken duur hunner straf, wordt verkozen, en dat het alleen de meest verdorvene en dus ook juist de gevaarlijkste gevangenen zijn, die de gemeenschappelijke zaal verkiezen.

— Z. M. de Koning der Beide Siciliën heeft Z. K. H. den Prins van Oranje benoemd tot ridder der Ferdinandsorde.

— Den 21 dezer is de gewone herfstvergadering van de Synodale Commissie der Ned. Herv. Kerk geopend.

– De 's Gravenhaagsche commissie ter oprigting van een nationaal gedenkteeken, ter nagedachtenis van den dichter *Tollens*, heeft bekend gemaakt, dat de bijdragen voor het te Rotterdam en te Rijswijk op te rigten gedenkteeken voor den Nederl. volksdichter *Tollens* een zoodanig bedrag hebben bereikt, dat de centrale commissie de verwezenlijking mogelijk acht van hetgeen zij zich ten doel had gesteld.

— In Elspeet heeft de blinde godsdienstijver van twee ingezetenen dier plaats eene schermutseling veroorzaakt, die ten gevolge had, dat de zwakste partij, een aanhanger van den vorigen predikant, door de sterkste ernstige beleedigingen aan het hoofd heeft bekomen. Deze laatste deswege aangeklaagd zijnde, is onlangs tot drie jaren correctionele gevangenisstraf en f 70-- boete veroordeeld.

's Gravenhage, 21 Oct. De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben gisteren het onderzoek over de ontwerpen van wet, betrekkelijk de afschaffing der slavernij in West-Indie, ten einde gebragt. Heden onderzoeken zij die nopens de geneeskundige staatsregeling. Men verwacht, dat morgen of overmorgen de werkzaamheden in de afdeelingen zullen afloopen. De ontwerpen, gisteren ingekomen, zullen eerst na de hervatting van de werkzaamheden der Tweede Kamer, in de afdeelingen worden onderzocht. Men verzekert, dat de Kamer slechts twee à drie weken uiteengaat. Gedurende dien tijd zetten de commissien van rapporteurs hare werkzaamheden voort en worden de verslagen over de ontwerpen, die in de afdeelingen onderzocht zijn, opgemaakt. De Regering, die deze verslagen achtervolgens ontvangt, brengt geleidelijk hare antwoorden in gereedheid; zoodat de Kamer na hare terugkomst in staat zal zijn onverwijld over de ontwerpen der staatsbegrooting voor 1858 en andere ontwerpen te beraadslagen. Uit een en ander blijkt, dat de afdeelingen met ijver hare werkzaamheden hebben voortgezet, en dat dit van gunstigen invloed zal zijn op de afdoening van de werkzaamheden gedurende het tegenwoordige zittingjaar.

22 Oct. Z. M. de Koning wordt heden avond ongeveer ten 7 ure alhier terug verwacht.

's Hertogenbosch, 19 Oct. De officier van justitie, mr. *Twiss*, is van Tilburg wedergekeerd, werwaarts hij zich begeven had, ten einde politie-maatregelen te nemen tot voorkoming van de onderscheidene branden waarmede de gemeente Tilburg in de laatste dagen zoo herhaaldelijk geteisterd werd. Na de komst van den officier van justitie, vergaderde de raad buitengewoon om over de doeltreffendste middelen te beraadslagen en de beangste gemoederen van Tilburgs ingezetenen te doen bedaren. Zoo is de brigade marechaussée aldaar versterkt geworden, zijn er burgerwachten opgerigt, is het brandreglement op nieuw afgekondigd, enz. Wij hopen dat deze pogingen geenszins vruchteloos zullen zijn.

Sneek, 20 Oct. Van den 10den tot en met den 16den dezer zijn in de prov. Friesland 105 runderen aan de besmettelijke longziekte gestorven of afgemaakt; bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert 1 Jan. dezes jaars 6742.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Het bosch van Compiègne heeft twee en twintig uren gaans in omtrek en is naar de approximative begrooting bevolkt met 15,000 hazen, 30,000 patrijzen of fazanten, 3000 reebokken, 800 herten, 1500 zwijnen en ruim 100,000 stuks ander wild.

— Er wordt thans strijd gevoerd tusschen het Engelsche dagblad *de Times* en het Fransche half-officiele orgaan de *Constitutionnel* over de vraag, of de staatkundige instellingen van Engeland meer liberaal zijn dan die van Frankrijk. De *Constitutionnel* zegt, dat het de verbazing van den *Times* zeer zeker zal opwekken, maar dat het de waarheid moet huldigen en alzoo genoodzaakt is te verkondigen, dat wat hier tegen ook moge worden ingebragt, de natie, die thans, ten gevolge van de zienswijze der Europesche gouvernementen en der beschaafde volkeren, zonder uitzondering, is geplaatst aan het hoofd van den liberalen vooruitgang, geenszins Engeland is, maar Frankrijk.

ENGELAND.

De koningin van Oude ligt te Richmond ernstig ziek.

De Europa, den 8. van New-York vertrokken, is Zondag te Liverpool aangekomen. Onder de berigten met deze boot aangebragt, vindt men dat te New-York het gerucht liep, dat eene boot met wapenen en ammunitie voor de nieuwe expeditie in Nicaragua, ondanks het toezigt der overheid, in zee gestoken was.

DUITSCHLAND.

De geneesheeren des Konings van Pruissen zijn het eens, dat zijn leven niet onmiddelijk in gevaar is. Daarentegen nemen zijne krachten maar zeer langzaam toe. Vooral wordt het meer en meer twijfelachtig, of de Koning vooreerst wel in het volle bezit van zijne geestvermogens komen zal, hetgeen toch noodzakelijk is, eer Z. M. eene kabinets-orde kan onderteekenen. De Prins van Pruissen wil, zonder eene bijzondere Koninklijke volmagt, geen daad van regentschap op zich nemen. Intusschen hoopen zich de zaken, die afgedaan moeten worden, meer en meer op en de ministers beginnen verlegen te worden; zij gevoelen al het gewigt van de verantwoordelijkheid die op hen rust. In eene zitting van den ministerraad die den 18 Oct. plaats had, moeten de leden allen daarin zijn overeengekomen, dat eene spoedige beslissing allerwenschelijkst is.

— Volgens uittreksels uit de officiële statistiek van Weenen, blijkt onder anderen, dat de bevolking dezer stad thans op 579,457 zielen kan gesteld worden, zoodat Weenen de vierde groote stad van Europa is, na Londen met 2,646,000, Parijs met 1,174,346 en Konstantinopel met 786,990 inwoners, terwijl Petersburg slechts 532,241 inwoners telt.

PORTUGAL.

Brieven uit Portugal blijven dat land schilderen als nog vreesselijk geteisterd door de geele koorts. Te Lissabon verwachtte men na de bijeenkomst der Kamers op 1 Nov. een hevigen strijd tusschen vertegenwoordiging en ministerie, waarbij vooral de minister van financiën *d'Avila* gevaar zou loopen te vallen, wijl hij, hoe regtschapen en goedgezind ook, er niet voor berekend is, om Portugal uit zijn achterlijken toestand te verheffen.

De wijnoogst is dit jaar daar te lande uitmuntend.

RUSLAND.

De gouddelving in Siberië is in den loop van de laatste jaren zeer toegenomen. In het jaar 1829 leverden de privaat bergwerken slechts 50 pond goud op, en in 1856 meer dan 40,000 pond (1136 pud en 24 pond. Een pud is 40 pond) 303 bergwerken zijn in exploitatie, en de regering neemt 20 à 35 pCt. van de winst voor haar aandeel.

ASSEN, 24 October.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Vrijdag, 23 Oct. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 62¾ percent. Dito 4 pCt. 95 15/16 percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 102¾ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 83¾ percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad op Oct. f 438; op April f 465. — Raapolie williger; op zes weken f 44¼. — Tarwe lager: 133 ponds witbonte Poolsche f 395. — Rogge hooger: 123 ponds Pruissische f 202. — Boekweit lager; 120 ponds Overijsselsche f 220.

Leeuwarden, 23 Oct.

Op de markt van heden waren de prijzen als volgt:

Tarwe. per mud		
54 ponds	puike witte	f 9-75
56 „	roode	- 9-25
Rogge. per mud.		
52 ponds	Inlandsche	f 7-00
53 ponds		- 7-20
Garst. per mud.		
46 pds.	nieuwe winter	f 6-75
44½ „	zomer	- 0-00
Koolzaad.	f 14-00 tot f 00.00	

Boekweit. per mud.		
52	ponds Zand	f 7-70
	Veen	- 7-50
Haver. per mud.		
35½	ponds fijne	f 4-60
31	„ blanke voer	- 4-00
31	„ zwarte	- 4-00
Boonen. per mud.		
	Paardeboonen	f 0-00
Boter.	per ¼ ton	f 50-00

Lijnzaad f 13-50 tot f 00.00. **Kaas** f 36.—
Het gewigt der Granen is naar ¾ mud. berekend.

Aan onze markt was heden weinig aanvoer van Granen, behalve Haver en Garst, waarvan meer aangevoerd was, zoodat dan ook de prijzen gelijk aan die der vorige week bleven. — Boter en Kaas als genoteerd.

De bijzondere lange duur van de tegenwoordige droogte is al zeer opmerkelijk. Op vele plaatsen komt gebrek aan drinkwater, niet alleen voor het vee maar ook voor de menschen. Slooten en grachten, die anders nimmer droog worden, laten thans den bodem zien. Vele putten geven geen water meer en de meeste regenbakken zijn ledig. De droogte is vooral schadelijk voor de afscheping van turf. De meeste wijken zijn voor de gewone turfpramen niet meer bevaarbaar, en de turf moet dus in brandschuiten naar de hoofdkanalen afgevlot worden, hetgeen veel moeite en kosten veroorzaakt.

— De Hooge Raad heeft jl. Dingsdag uitspraak gedaan in de zaak van *O. Brunsting Sr.* te Beilen c.s. en *R. Brunsting* te Beilen, de vonnissen van de Arr.-Regtbank te Assen vernietigd en de zaken verwezen naar het Hof van Drenthe.

* **Smilde**, 22 Oct. Gisteren morgen ontdekte *E. S. van Veen* alhier, dat hij een zijner schapen uit het land vermiste. Er werd gezocht, doch vruchteloos. Heden achtermiddag is het vel, netjes opgerold, met de ingewanden, terug gevonden in een bosch, digt bij het land, waaruit het schaap gestolen is. Er waren duidelijke bewijzen, dat het aldaar geslagt was. Mogt het der justitie gelukken, den dader in handen te krijgen.

* 23 Oct. Berigtten we voor ongeveer zes weken, dat een appelboom bij den timmerman A. *Bras* alhier voor de tweede maal bloeide, thans kunnen we melden, dat diezelfde boom naderhand nog eens heeft gebloeid en thans voor de v i e r d e maal in dit jaar met heerlijke roode bloesems prijkt. De appeltjes, voortgekomen uit het derde bloeisel, zijn er voor eenige dagen afgevallen. Dit is waarlijk iets zeldzaams onder de zeldzaamheden.

* **Hoogersmilde**, 23 Oct. Op het land van *J. P. Hatzmann* alhier, zijn dezen zomer aardappelen gegroeid van buitengewone dikte. Nadat men de kleinsten er uitgenomen had, tot pootaardappels voor 't volgende jaar, vulden 170 dikken een Ned. mudde. De ligtste dier dikken woog drie en de zwaarste vijf Ned. oncen. Zonderling is het, dat deze kolossale gewassen zeer goed van smaak zijn; dit is met dikke aardappelen toch maar zelden zoo.

* **Annerveensche Kanaal**, 22 Oct. Naar wij vernemen, is dezer dagen door *L. M. Schukking Jr.* van Annerveensche Kanaal, aan de nieuwe vaart te Vries, een stuk heidegrond aangekocht voor rekening van den heer *A. Ubbens en Co.*, van Zuidbroek; welke grond zoude dienen, om er een stoom zaag- en oliemolen op te bouwen. Indien deze onderneming ten uitvoer gebragt wordt, is dit voorzeker geene geringe aanwinst voor Drenthe, dat nog zoo weinig stoomwerktuigen bezit.

* **Gasselternijeveen**, 20 Oct. Heden avond omstreeks 8 uur kwam het paard met den wagen van H. K. alhier, van de markt te Zuidlaren terug en plaatste zich voor de banderdeur. Zij, die te huis waren, komen buiten om de marktgangers te verwelkomen. Maar, hoe vreemd kijken ze op, toen ze niemand in den wagen vernemen! Bij later onderzoek bleek, dat het paard zijn gezelschap te Gieten bij eene herberg had verlaten, of liever was vooruitgegaan, misschien wel om de aankomst van zijnen meester en diens reismakkers aan te kondigen, ten einde men te huis den maaltijd zoude gereed maken.

* **Oldeberkoop**, 21 Oct. Wij kunnen niet nalaten, de volgende bijzonderheden te vermelden: De heer *D. Jager*, logementhouder alhier, heeft van een zijner appelboomen een' appel geplukt, die in het oogloopend groot van stuk was. Men woog hem daarom uit nieuwsgierigheid en bevond, dat dezelve 51 — zegge een en vijftig — looden zwaar was. Dat deze appel bewaard wordt, spreekt van zelf. — Dezelfde logementhouder was voor een paar dagen met een vriend uit visschen. Zij vischten eerst in de rivier de Linde en vingen er een snoek van vijf halve Ned. ponden, die een vogel - zeker levendig - heeft kunnen magtig worden, nl. een grietho, wiens lange pooten nog buiten den bek staken. Vervolgens vischten ze in het riviertje de Kuinre of de Tjonger en vingen daarin een snoek van drie oude ponden gewigt. In het ligchaam van dezen vond men een wezel, die zeker al even onverwachts alzoo zijn graf gevonden heeft.

RAADSVERGADERINGEN.

Meppel, 21 Oct. In de heden gehoudene vergadering van den Raad dezer gemeente, is o. a. aan de orde:

Het rapport der commissie voor de gemeente-rekening van 1856 strekkende tot goedkeuring: ten gevolge waarvan deze voorloopig overeenkomstig het concept besluit wordt vastgesteld in ontvangst op f 36.639.15⁵ en in uitgaaf op f 37,792 62 en alzoo met een nadeelig slot van f 1153,46⁵.

Het rapport van Burg. en Weth. omtrent het voorstel van den heer A. *Roelink* over den slechten toestand der wallen en vooral van de putstoel bij de stoeldraaijerssteeg.

Na eenige discussie is hieromtrent besloten, de wallen ten spoedigsten te herstellen, na de bestekken en begrooting van kosten den Raad ter goedkeuring te hebben aangeboden.

Eene resolutie van H.H. Ged. Staten van 9 Sept. ll. no. 4. houdende magtiging tot het regelen van een reglement en tarief voor een marktschuitenveer tusschen Meppel, Dwingelo en Diever, die voor kennisgeving wordt aangenomen.

Eene missive van de HH. *J. J. Slot*, *Jb. de Jonge* en *T. H. Slot*, houdende kennisgeving dat zij door aankoop eigenaars zijn geworden van 't huis Rechteren en zich tot Z. M. hebben gewend om concessie tot oprigting van eene gazfabriek, met het verzoek om, zoo dat adres in handen van het bestuur mogt worden gesteld, hetzelve gunstig te willen appuyeren, is insgelijks aangenomen voor kennisgeving.

Eene missive van de directie der Ned. Gaz-Maatschappij te 's Hage, houdende aanbeveling van hun gaz, voor de verlichting der stad Meppel, welke ook voor kennisgeving wordt aangenomen.

Het proces-verbaal van verificatie der kas en administratie van den Gemeente-ontvanger op 3 Oct. ll., waaruit bleek dat de ontvangsten tot dien dag, bedroegen f 21 537 80⁵, de uitgaven f 20 953 35. Zoodat er aan contanten in kas was f 579 46⁵. Dit stuk is op de Secretarie ter inzage der leden gelegd.

Op voordragt van Burg. en Weth. wordt met algemeene stemmen tot stads-geneesheer voor den tijd van drie jaren benoemd, eindigende 31 Dec. 1860, de heer Dr. A. *Vos Houwink*, op eene jaarwedde van f 150. Met hem was op de lijst van aanbeveling geplaatst de heer Dr. W. *H. Crull.*

Op voordragt van het Burgerlijk Armbestuur, waarop geplaatst waren de heeren Dr. A. *Vos Houwink*, Dr. *D. van Es* en Dr. W. *H. Crull*, wordt met algemeene stemmen voor den tijd van drie jaren, eindigende den 31 December 1860, tot geneesheer voor de armen-practijk benoemd de heer *A. Vos Houwink*, op eene jaarwedde van f 150, te betalen uit de kas van het Burgerlijk armbestuur, terwijl op voordragt van dat zelfde bestuur, bestaande uit de heeren Dr. *W. H. Crull*, de chirurgijn A. *J. Ilcken* en Dr. *H. de Jonge*, eerstgemelde wordt benoemd, met 9 van de 10 stemmen, tot chirurgijn bij dat bestuur, op eene jaarwedde van f 75. De heer *Ilcken* bekwam eene stem.

Is gelezen eene circulaire van HH. Ged. Staten, houdende uitnoodiging tot inlichting of ook de jaarwedde van den gemeente-ontvanger behoort te worden herzien. Op voorstel van den Voorzitter, namens Burg. en Weth., wordt met algemeene stemmen besloten, te berigten, dat het bestuur geene termen gevonden heeft, om de jaarwedde van f 800 van den gemeente-ontvanger te veranderen.

Het rapport der Commissie voor de begrooting dienst 1858 werdt uitgebragt en strekt, met voorstel tot eenige kleine wijzigingen, tot het goedkeuren en vaststellen van dezelve. Nadat dezelve artikelsgewijze wordt behandeld, beginnende met de uitgaven, is zij tot en met Hoofdstuk VII goedgekeurd, en daarna de vergadering verdaagd tot vrijdag avond 7 uren.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

17 Oct. *Veroordeeld:* G. B., kastenmaker, en C. B., smid, beide te Assen, wegens 1o. het visschen zonder voorzien te zijn van de vereischte visch-acte; 2o. het visschen in eens anders vischwater, zonder schriftelijke vergunning van den eigenaar van het vischwater of regthebbende daarop, de wanbedrijven onder verzachtende omstandigheden gepleegd, ieder in twee geldboeten, ieder van f „50, en subsidiaire gevangenisstraf voor iedere straf van éénen dag; — A. M., zonder beroep, W. L. en R. de G., arbeiders, alle drie beneden de 16 jaren en wonende te Assen, wegens dezelfde wanbedrijven, met oordeel des onderscheids, doch onder verzachtende omstandigheden gepleegd, ieder in twee geldboeten, elk van f „50, met verbeurdverklaring der onwettig gevangen visch en subsidiaire gevangenisstraf voor iedere straf van éénen dag.

MENGELWERK.

De financiële crisis.

De financiele crisis die tegenwoordig in Europa en Amerika rondwaart en ook hier te lande zich door eene ongekende geldschaarschte doet gevoelen, levert stof tot velerlei dagblad-artikelen. Het volgende, in eene correspondentie uit Berlijn aan de *Amst. Ct.*, moge ook aan onze lezers een overzigt geven van den tegenwoordigen stand van zaken.

Eene zoo algemeene geldcrisis, als wij in dezen oogenblik in de oude en nieuwe wereld waarnemen, is tot dusverre bijna niet beleefd. Toen in het najaar van 1856 op alle Europesche geldmarkten eene groote beklemdheid ontstond, was in Amerika het disconto ongemeen laag; dezen keer komt bij de groote moeijelijkheden waarmede de Europesche beurzen te kampen hebben, nog eene verschrikkelijke financiele ramp in Noord-Amerika, en zij treft natuurlijk het allereerst in niet geringe mate de Londensche geldmarkt.

Daar nergens ter wereld de speculatie zoo in het groot wordt gedreven als in het aan alle buitensporigheden zoo rijke Noord-Amerika, is dan ook de verwoesting — dit is het ware woord — die zulk eene ernstige geldcrisis veroorzaakt, inderdaad schrikbarend. Zeer vele banken hebben hare betalingen gestaakt; zeer vele aanzienlijke huizen zijn gefailleerd; het geld is zoo duur geworden, dat slechts in wanhoop een disconto kan worden toegestaan, waarvoor ook zelfs alleen het meest zekere papier is aan den man te brengen; de fondsen en effecten worden tot spotprijzen verkocht. Denzelfden reusachtigen omvang dien daar de zwijmel heeft, neemt ook dadelijk het wantrouwen aan, en er zijn nog maar zwakke kenteekenen voorhanden dat men van dit mistrouwen zal terugkomen.

Uit Londen worden zeer aanzienlijke geldsommen naar Amerika verzonden; ook naar Indie nemen de zilver-verzendingen toe, daar de wisselskoers te Bombay en Calcutta bij voortduring ongunstiger wordt, en zoo is dan ook reeds in Engeland het disconto tot 8 pCt. opgevoerd, alzoo tot eene hoogte die het sedert Oct. 1847 niet had. De stemming der City is zeer somber; want zelfs het meest gezonde financiële stelsel wordt aan het wankelen gebragt door zulke slagen als uit Noord-Amerika naar Engeland kwamen, terwijl dit land aan den Indischen opstand reeds meer dan genoeg heeft. Gelukkig zijn de jongste tijdingen uit Indie niet ongunstig geweest: in het tegenovergestelde geval zouden wij vermoedelijk in de Londensche handelswereld reeds een mistrouwen hebben zien ontstaan, niet ongelijk aan dat in Noord-Amerika.

Niet veel beter ziet het er op het vasteland uit. De Fransche bank, die in den jongsten tijd den omzet op de meest mogelijke wijze heeft beperkt, heeft thans voor de eerste maal gebruik gemaakt van eene haar bij eene nieuwe wet verleende bevoegdheid, en haar disconto tot boven de 6 pCt. verhoogd. De fondsen dalen en de groote financiele instellingen doen haar uiterste best om het toenemen van het mistrouwen tegen te gaan.

Ook in Oostenrijk staken de handelsaangelegenheden en ontstaan aanmerkelijke faillissementen. De crediet-instellingen en de bankiers zijn terughoudend, de kapitalen buitengemeen duur. Daar is men over het algemeen, in strijd met Oostenrijks vroegere politiek, te snel te werk gegaan; men heeft nijverheid en verkeer, spoorwegen en andere werken met eene overijling doorgedreven, die bijna den tijd niet liet de zaken grondig te onderzoeken en de voorhanden middelen in aanmerking te nemen, en zeer natuurlijk is het dus dat voornamelijk de Oostenrijksche nijverheids-ondernemingen, fondsen en nieuwe crediet-instellingen door deze algemeene crisis getroffen worden.

Ook de Pruissische geldmarkt verkeert natuurlijk onder den druk van dien hagchelijken staat van zaken.

De geheele wereld lijdt aan een overvloed van ondernemingen en van productie, waarmede niet eens de goudvelden van Australie en Californie gelijken tred kunnen houden, en waarbij nog de naweeën van een ontzettend geldverbruik gedurende de laatste Engelsche crisis, en de nieuwe schokken die aan oude en als zeker beschouwde betrekkingen (tusschen Europa en Oostelijk Azie) gekomen zijn.

CORRESPONDENTIE.

In no. 126 *hebben wij een berigt uit Staphorst opgenomen, omtrent de koortsen, welke daar zouden heerschen, wij worden verzocht te melden, dat deze koortsen aldaar niet zoo hevig woeden en niet de verschijnselen vertoonen, welke in dat berigt zijn omschreven.*

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

J. H. CATEAU VAN ROSEVELT,
van Zwolle,
en
A. E. SIJBES.

Meppel, 21 Oct 1857.

Getrouwd:

Mr. J. W. TH SWATERS VAN SCHAUMBURG
en
T. G. SMIDT.

Assen, 23 October 1857.
Eenigste kennisgeving.

Grolloo, 23 Oct. 1857. Heden beviel zeer voorspoedig van een ZOON A. G. BORGESIUS, veelgeliefde Echtgenoot van

G. BOLT.

EEN KLEERMAKERSKNECHT

wordt verlangd, om ***dadelijk in dienst te treden***, bij D. VAN DEN BOSCH te Assen. Men vervoege zich in persoon of met brieven franco.

Vermist:

Een ***klein zwart PAARDJE,*** met ***dek*** en ***halster.*** Hetzelve is ontkomen op den weg van Zuidlaren naar Gasselte. Die hiervan aanwijs kan doen of hetzelve

---

REISVERHAAL

VAN ASSEN NAAR 'S GRAVENHAGE,

IN DEN TRANT VAN

den Drentschen Assessor met zijne beide neven op reis naar Amsterdam.

(2e Vervolg.)

»Voor de voeding werd nu beter gezorgd, want de Keijserlijke Hofkamer (zoo lezen wij in een later nommer der bedoelde courant) heeft soo veel voorraad van voeder en victuali voor het Turksch Gesantschap opgedaen, dat het voortaan geen gebrek daervan sal hebben.»

Die dus behouden overkwam mogt van geluk spreken en had nu kans om in 't leven te blijven.

Nopens de reis van de Oostenrijksche ambassade ontving men te Weenen op 20 Februarij het volgende berigt: »eergisteren arriveerde hier een courier van den Graef van Ottingen, Keijserlijke Ambassadeur aen de Porte, met bericht, dat sijn Excellentie den 8 passato te Rostirz was aengekomen, en van daer nog 23 dagen tot op Konstantinopolen te reijsen had, alwaar hij, volgens advijsen van Adrianopelen, den 7 deser stond te arriveeren.»

Eindelijk, zeggen wij nog eens weder, arriveerde ook de Oostenrijksche gezant te Constantinopel en deed aldaar zijn intogt op deze wijze:

» Vooraen reed de Bassa van Nicopolis, en de Kapizi Bassa, met hunne Turksche Herpauken en Trompetters, beneffens het gewoonlijk geleijde des Groot Gesantschaps van 200 Spahi of Ruijters. 2o. De Stalmeester van den Hollandschen Ambassadeur met 9 Handpaerden en 12 Hollandsche Officieren. 3o. De Stalmeester van den Engelschen Ambassadeur met negen Handpaerden en twaelf Engelsche Officieren. 3o. Een Troup Turksche Kadi en Effendi van omtrent 200 man. 5o. De Stalmeester van den Keijserlijken Ambassadeur met 10 Handpaerden. 6o. De Hautboisspéelders. 7o. De Hofmeester met alle deszelfs Kamerbedienden, Secretarissen en Amptenaers. 8o. De Cancelisten en Geestelijken. 9o. De Heeren Cavalliers met den rooden Standaerd. 10o. De Herpaukers en Trompetters. 11o. De Heer Hofmaerschalk. 12o. De Heeren Cavalliers, met een vliegende witte Standaerd, waer onder ook de Prins van Holsteijn. 13. De Chiausen Fassa Kahaja, Zorbasser Bassa. 14. De Ambassadeur te paerde, zijnde omringd van: 15o. Twee vliegende Vanen, door Edellieden gedragen. 24 Trawanten en 12 Lacqueijen. 16o. De Luijtenants der Trawanten. 17o. De vijftien Pagies. 18o. De Wagenmeester der Lijf- en andere wagens. 19o. Eenige Bagagiewagens. 20o. 300 Janitsers die 't Gesantschap ter wederzijde convoijeerden. Wanneer men nu in dese orde in twee uuren door de stad, de aenleggende voorstad (in welke uijt een Paleijs de Turksche Keijser en Keijserin, beneffens het gansche Hofgesin, met een tabakspijp in de mond, dese intreede aenschoude) gepasseerd was, quamen wij over een brug en hoogen berg, 's avonds omtrent 7 uuren in ons quartier, en wierd de Ambassadeur nog dien avond door den Secretaris van den Venetiaenschen Gesant en 's anderen daegs door de Edellieden van alle de overige hier resideerende Gesanten, over deszelfs behouden aenkomst gecomplimenteerd.»

Zóó reisden de officieele staatkundigen, 150 jaren geleden, maar is het thans dan véél beter, nu een diplomaat, op hoog bevel bij een vreemd kabinet, per telegraaf zijne aankomst meldt, en als de dépêche gelezen is, reeds aantikt om zijne boodschap te vervullen; nu de driftige bij den draler komt om antwoord op eene vraag, die ter naauwernood gelezen is, en wel op eene vraag, waarin het lot van een geheel, ja meer dan een geheel wereld-deel is betrokken. Nu de zon niet tweemaal achter elkander kan opgaan, of de verste vriend en vijand staan voor ons aangezigt!

teregt brengt bij LAMBERT KROEZE te Exloo, gemeente Odoorn, zal beloond worden.

De ondergeteekende, JOHANNES NIJHUIS wonende te Coevorden, maakt door deze ter voldoening aan art. 63 en volgenden van het Burgerlijk Wetboek, bekend, dat hij aan Z. M. den Koning een REKWEST heeft ingediend, houdende het verzoek om 's Konings toestemming, ten einde aan zijn zoon **GERRIT** moge worden vergund, **om den geslachtnaam van BRAKEL** bij den zijnen aan te nemen, en zich alzoo in het vervolg te kunnen noemen en teekenen ***BRAKEL NIJHUIS.***

Coevorden, 23 October 1857.

J. NIJHUIS.

Stoom-Meel-Molen,

Geestbrug bij 's Gravenhage,

ONDER DE FIRMA

NICOLA, KOECHLIN EN C°.

Deze fabriek, opgerigt en bestuurd door twee, de zaak geheel kundige mannen, waarvan de eene gedurende dertig jaren eene groote **Broodbakkerij** te 's Gravenhage bestuurd en gedreven heeft, stelt zich ten doel, om het fabrikaat zoodanig af te leveren, dat het in alle opzigten in de Bakkerij voldoet, in kwaliteit alle Buitenlandsche en overige fabrikaten overtreft, en de prijzen zoo billijk mogelijk te stellen.

Dit ***MEEL*** wordt door de fabriek uitsluitend afgeleverd aan de heeren VAN BEEK en JURJANS te Amsterdam, en hebben de ondergeteekenden zich belast met den Verkoop van dit Meel in de Provincie Drenthe, te Steenwijk, Blokzijl, Zwartsluis en Genemuiden, aan wien men zich tot verkrijging daarvan gelieve te adresseren, welke alleen belast zijn in deze Provincie en genoemde plaatsen af te leveren, waartoe zij zich minzaam aanbevelen

Meppel. O. J en J. KIERS.

ALGEMEENE ONDERLINGE WAARBORG-MAATSCHAPPIJ,

TEGEN STERFTE VAN

Paarden en Runderen,

GEVESTIGD TE AMSTERDAM,

onder directie van HH. DIRECTEUREN en onder toezigt van WelEdele Heeren COMMISSARISSEN, tegen **zeer aannemelijke voorwaarden**, waardoor de sterfte voor ***drie vierde*** wordt **VERGOED**. — Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore der Directie, 's Gravelandsche Veer C. 477, alsmede in de Wijk, bij den agent den Heer N. BORCHERT, bij welken aanvragen van inlichting **gratis** te bekomen zijn.

Voor deze Maatschappij kunnen Correspondenten geplaatst worden, waartoe men zich in persoon, of met **franco** brieven, onder de Letters A. O. W. M, vervoege bij genoemden agent.

PUBLIEKE VERHURING.

De Notaris TADEMA zal op VRIJDAG den 30 October e.k., 's avonds te 5 uur, in de *GOUDEN KLOK* te Oosterwolde, presenteren te verhuren:

1. De **HUIZEN, BOUW- en WEIDLANDEN** van de KERKVOOGDIJ der Herv. Gem. te Oosterwolde.
2. De **HUIZEN, BOUW- en WEIDLANDEN** van de DIACONIE derzelfde gemeente: — (de HOOILANDEN van beide administratien gaan jaarlijks in de maadverhuring.)

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde zal op later te bepalen dag en plaats, doch in den loop der maand November aanstaande, ten verzoeke van den eigenaar A. P. NEDERHOED te Smilde, het openbaar verkoopen:

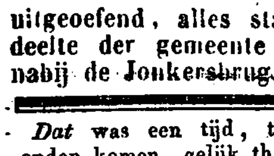

Twee **HUIZEN** met daarbij gelegen **TUIN**, waarvan een HUIS is ingerigt tot ***WINKEL*** en ***BROODBAKKERIJ***, welke daarin met goed gevolg is uitgeoefend, alles staande en liggende in het beste gedeelte der gemeente de Smilde, aan de Straatwegszijde nabij de Jonkersbrug.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde zal op WOENSDAG den 28 October aanstaande, des namiddags ten 3 uur, bij de woning van LUCAS JANS WOLTERS aldaar, ten verzoeke van J. L. VAN DER WOUDE, in het openbaar verkoopen: ***ruim 25,000 ponden best gewonnen***

HOOI.

De heer BANGMA, Landeigenaar bij Harlingen, sukkelde erg aan eene maagkwaal, die alle geneeskundige hulp trotseerde en hem geheel vermagerde; de ***REVALENTA*** heeft hem geheel hersteld.

Eene vrouw in het dorp Zurch in onze nabijheid, die al lang sukkelend geweest is, haalde vandaag haar tweede busje ***Revalenta***, en vertelde mij, dat zij bij de eerste bus beterschap gevonden had. Zulke gevallen komen mij dagelijks voor, enz.

Harlingen, 2 Augustus 1856.

P. L. MIRANDE Pz.

Door de spijsverteringsorganen te versterken, derzelver verrigtingen te regelen en het bloed te zuiveren, geneest Dubarry's Revalenta de volgende ziekten:

Verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, koortsen, stuipen, vloed, zinkings, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, vernaauwingen, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking.

Het is zonder tegenspraak de eenvoudigste en minst kostbare wijze van genezing. Gezond, voedend en krachtgevend kan zij alle andere spijzen vervangen. Men bereidt ze op verschillende wijzen voor ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal en avondeten. Een maaltijd kost slechts 6½ a 10 centen, al naar gelang men eene groote of kleine Bus neemt.

Men zij op zijne hoede tegen nagemaakte soorten; de echte Revalenta van de heeren BARRY DU BARRY en Co., 77 Regentstreet London, wordt verkocht door onderstaande Dépôts en zijn de blikken bussen omwikkeld met omslagen waarop eene menigte attesten in de Hollandsche taal gedrukt staan.

Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. VAN DER SCHEER.
Meppel, A. JEULEN.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
Hoogeveen, JAN VAN DER WOLDE Jr

En in de bekende Dépots in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

Assen, 16—23 Oct. Ondertr. H. Fabritius en M. Ibershof; G. Kleiboda en J. Corbach. — Geh. D. van Laar en J. Houvink — Bev. H. Janson geb. Kreuze, van z.; H. Woudenberg geb. Remelink, van z.; T. Boer geb. Abels, van d.; J. Boxem geb. Post, van z.; — Overl. Geene.

Wolvega, 15—21 Oct. Geb. Meintje, d. van J. H. de Vries en R. J. Proemstra van Noordwolde; Jeltje, d. van J. H. Woudsma en J. L. Nijk van Blesdijke; Wipke, d. van K. G. Limburg en L. H. Beenen van Idzard; Jan, z. van L. B. van Zanden en L. A. Bruinenberg van Blesdijke; Susanna Fronica, d. van P. G. Doedel en T. H. Bosma van Spanga; Bernardus, z. van E. Bronswijk en R. P. Vos van Wolvega; Natlert, z. van IJ. R. Oosten en J. N. Gouma van Scherpenzeel; Ida, d. van H. Velner en A. D. Damhuis van Steggerda; Lammert, z. van E. H. Bakker en G. A. Dekker van Blesdijke. — Ondertr. A. Wools en A. J. Poepjes van Munnekeburen; J. S. N. Kleinëe van Van Steenwijkerwold en G. R. Bastiaans van Steggerda; A. Kleinsmid en A. P. Fluit van Steggerda. — Geh. Geene. — Overl. T. W. Lap, vrl. 3 weken, van Oldeholtwolde.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 23 October.

Tarwe, Jarige	70 ₰	*f* 8.20
„ Oml.	70	„ 7.80
dito.	72	„ 8.30
„ „ Old.	70	„ 7.60
„ „ „	72	„ 8.10
Rogge, O. Inl.	64	„ 5.65
„ „	66	„ 6.05
„ Nieuwe	68	„ 6.60
Haver, N. dikke	40	„ 4.00
„ „	42	„ 4.20
„ Voer	36	„ 3.80
„ „	40	„ 4.20
„ Zwarte	36	„ 3.75
„ „	38	„ 4.00
Garst, N. wint.	54	„ 5.65
„ „ „	56	„ 6.00
„ „ zomer	56	„ 0.00
„ „ knob.	60	„ 6.60

Boekweit, zand 64	N.pd. *f*	6.10
„ „ 66	„ „	6.10
„ n. zwarte 66	„ „	6.45
„ veen 64	„ „	5.85
Paardeboonen..	8.10 à	8.30
Groene Erwten.	„ 00.00 à	00.00
Graauwe „	„ 00.00 à	00.00
Koolzaad . . .	*f* 12.00 à	13.75
Gort, grove .	„ 10.50 à	10.75
Gort, parel ,	„ 00.00 à	00.00
Olie, raap p. vat	„ 42.50 à	00.00
Raapkoeken. . .	à	—.—
Lijnkoeken	—.— a	—.—
Boter 1ste soort	*f* 00.00 a	00.00
Boter 2de „	*f* 00.00 a	00.00

Tarwe op vorige prijzen gehouden, doch bijna niet in omgegaan. — Oude Rogge als voren, Nieuwe 15 ct. lager afgegeven. — Boekweit mede niet dan 15 ct. lager te plaatsen. — Gerst tot bovenstaande verlaagde prijzen nog genoegzaam te vergeefs aangeboden. — Dikke Haver wel zoo aangenaam; Blanke Voer iets trager, Zwarte in een doen. — Boonen als voren. — Koolzaad genoegzaam zonder handel. — Grove Gort stil. — Raapolie wel zoo aangenaam.

WOLVEGA, 21 Oct. Rogge f 0.00 tot f 0.00; aangevoerd 00 mud. — Boekweit van f 6.00 tot f 7.40; aangevoerd 00 mud. — Haver f 0.00; aangevoerd 0 mud. — Boter f 51.00; aanvoer 79 ¼, 56 ⅛ en 0 1/16 tonnen.

MEPPEL, 22 Oct. Rogge f 7,00 a f 8,00. Boekweit f 6,25 a f 7,25. Boter 1½ N. ₰ f 1,60 a f 1,80 Boter per ⅛ vat f 22,00 a 25,00. Roggebrood de 6 N. pd. f 0,5[illegible] de 3 N. pd. f 0,26.

ZWOLLE, 23 Oct. Tarwe: n. f 11.25 a f 10.00, j. f 00.00 a f 00.00; dito Ruwarige n. f 00.00 a f 00.00, j. f 13.00 a f 00.00. — Rogge: n. f 0.00 a f 0.00, j. f 0.00 a f 0.00. — Boekweit: n. f 0.00 a f 0.00, j. f 0.00 a f 0.00. — Erwten: Groene n. f 0.00 a f 0.00; dito Graauwe n. f 0.00 a f 0.00. — Gerst: n. f 6.00 a f 5.50, j. f 0.00 a f 0.00. — Haver: n. f 0.00 a f 0.00, j. f 0.00 a f 0.00. — Boonen: (paarden) n. f 0.00 a f 0.00, j. f 0.00 a f 0.00; dito (duive) n. f 00.00 a f 0.00, j. f 0.00 a f 0.00. — Aardappelen f 2.25 a 1.50. — Boter per Ned. pond f 1.25 a f 1.10; per ⅛ ton f 24.75 a f 24.25.

ASSEN, 22 Oct. Rogge f 8.00 tot f 8.50. — Veenboekweit f 5 90 tot f 7,00. — Zandboekweit f 6,00 tot f 7,00. - Ruigwit. Aardappelen f 1.50 tot f 1,70; roode Venlosche dito van f 1,[illegible] tot f 1,80. — Varkens; mageren f 36.00, biggen f 12.00. — Roode Kool van f 5.00 tot f 10,00 de 100 stuks. — Witte dito f 3.00 tot f 6.00 en Savooije Kool van f 4,00 tot f 7,00 de 100 stuks. — Stroo van f 00,00 tot f 00,00. — Eijeren de 100 stuks f 2,50 a f 0,00. — Grasboter per Ned. ₰ f 1,02⁵ a f 1.05. — Roggebrood de 6 Ned. ₰ f 0,58.

AMSTERDAM, 21 Oct. TARWE bij gerijven tot circa vorige prijzen; 132 ₰ nieuwe Bovenlandsche f 305; 156/2 ₰ jarige dito f 325; 127 ₰ jarige Rostocker f 295; 122 ₰ jarige Friesche f 240; 123 ₰ jarige Groninger f 232 a/Zaan. — ROGGE. Gedroogde ruim prijshoudend, ongedroogde bij partij lager; 120 ₰ Petersburger f 168 bij partij; 117 ₰ dito f 165, f 166, 167; 116 ₰ dito f 164, 165; 121 ₰ jarige Holsteinsche f 183; 120 ₰ Galatz f 168 bij partij; 122 ₰ Belgische f 205. — Overige Granen zonder handel — KOOLZAAD bij voorgaanden marktdag op het Najaar £ 2 lager, op het Voorjaar onveranderd; op 9 vat Olie in Oct. £ 71½; Nov. £ 72½; April £ 78. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE, begin markt flaauw, sluit zeer vast; op 6w. f 43½; Vliegend f 42½, 1o. Nov. f 41⅜; 42½, 41¾, 43; Dec f 42, 42½, 42½, 43½; Mei f 43, 44½. — LIJNOLIE prijshoudend; op 6w f 43¾; Vliegend f 42½; 1o. Nov. f 42, ½; Dec. f 41, f 40¾; Voorj. f 40; 39¾ 40. — HENNEPOLIE op 6w. f 47¼; Vliegend f 46. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 90 a f 95. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11½ a f 14½.

SCHIEDAM, 20 Oct. MOUTWIJN f 19 per vat contant met veel handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef 23 a f 23½ per vat contant.

VEEMARKTEN.

Zuidlaren, 22 Oct. De jaarmarkt, alhier op den 20e dezer gehouden, was druk bezocht, ofschoon van de kleistreken in de Provincie Groningen minder menschen als gewoonlijk aanwezig waren, uithoofde der aldaar heerschende ziekten; er zijn op dien dag in het dorp aangekomen een aantal van 1911 rijtuigen. Er waren 760 paarden en 140 veulens aangevoerd; voor de eersten werd van f 20-» tot f 400-» en voor de laatsten van f 45-» tot f 130-» besteed; de handel in paarden was zeer levendig; er zijn magere ruinpaarden verkocht voor f 300-„, enkele enterpaarden voor f 250-» en een hengsteveulen beneden zeven weken voor f 45.25. Er waren 617 koeijen en 40 kalveren aangebragt; de eersten golden van f 50-„ tot f 180-„, de laatsten van f 16-„ tot f 35-„. De handel in rundvee was mede zeer levendig en er werden hooge prijzen besteed. Het vette vee, hetwelk weinig ter markt was aangevoerd, kon worden berekend gemiddeld op 50 ct. per Ned. pd.; éene vette koe is verkocht voor f 200-».

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1857.

	pct.	21 Oct.	22 Oct.
Nederl. W. S.	2½	62½	62¾
„ „	3	74⅞	74 13/16
„ „	4	95⅝	95 13/16
Amort. Synd.	3½	89¼	88¾
Handelm.	4½	145¾	145
O. I. Leening	4		93¼
Aand H.Spw.			
Aand.R.Spw.	4½	100	
Ned. B.		175½	
Maats.Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	103⅜	103
Dito 1831/33	5	92¾	92⅝
Cert. 1840	4	84¼	84⅝
» Stieglitz	4	84	84¼
» Nienwe	4		
» 5e Serie	5		97 5/16
» 1855 6e S.	5	99⅛	98⅜
Cert. v. Ass.	6	65	64⅞

	pct.	21 Oct.	22 Oct.
Polen,			
Aand. fl. 500		*f* 153	
Obl.	4	78⅜	78
Spanje, Obl.	1½	25 1/16	25 1/16
Obligatien	3	41½	
Binnenl.	3	36⅝	36⅝
Amortisable		6	
Bewijz. Coup.		5½	5½
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
» »	4	59⅞	
» Metal.	5	71 9/16	71 5/16
» RenteAm.	5	83¾	83 7/16
» Nation.	5	73 9/16	73 5/16
» »	2½	37¼	37 3/16
Belgie, Cert.	2½		
Rothschild	2½	50½	50⅞
Portug., Obl.	3	43 11/16	43⅝
Brazilien	5	97½	
Weener aandeelen	4		

21 Oct. Op hoogere buitenlandsche beursnoteringen was de markt algemeen zeer gunstig gestemd.

Dat was een tijd, toen zelfs de Koningen niet over den weg konden komen, gelijk thans.

Zoo lezen wij in eene Hollandsche courant van 1701, dat de Koning van Engeland op 11 Julij van dat jaar Londen verliet, om een reisje naar Holland te maken, aldaar vertoefde tot in November en het plan vormde om met het escader Engelsche oorlogschepen, dat op de Hollandsche kust gereed lag, om Zijne Majesteit weder naar Engeland over te voeren, op den 4e van genoemde maand te vertrekken. »Als de wind goed blijft waijen zal Z. M. des namiddags ten 2 ure aan boord zijn.»

Maar de wind bleef niet goed waijen en Zijne Britsche Majesteit was verpligt om den 5e, 6e en 7e te 's Gravenhage te blijven. »Men weet nog niet — zoo schreef men in genoemde courant, onder dagteekening van 8 November — of het vertrek van Sijne Majesteijt, dat tegens morgen vastgesteld is geweest, sal voortgaen en gaen, alsoo de wind en het weer veranderd.» Daags daarna schreef men uit de Residentie: »De Koning van Groot Brittannien heeft Sijn vertrek wegens de ongestadigheid der wind verschoven,» en op den 10e November werd door hetzelfde blad aan het publiek bekend gemaakt: » wegens de contrarie wind heeft de Koning van Groot-Brittannien nog naar Engeland niet konnen vertrekken.»

Eindelijk had de magtige Monarch het genoegen, dat de wind hem gunstig was. Z. M. vertrok op den 14 November (zijn geboortedag), des morgens om 9 uur uit 's Gravenhage, bevond zich te 11 ure aan boord en eene gunstige koelte deed hem weldra den voet zetten op Engelands kusten.

De Nederlander, die thans aan het land van rook en smook een bezoek wil brengen, die John Bull op diens eigen geboortegrond van aangezigt tot aangezigt eens wil zien, is met of zonder favorabelen wind, thans minstens 8 dagen vroeger in Engelands hoofdstad, dan Zijne Britsche Majesteit daar komen kon in anno 1701.

En vindt men het geruster, nu de Potentaten dezer wereld van alle kanten bijna wekelijks op reis gaan, elkander kunnen spreken, als de duizendoogige en fijngeneusde politieke tinnegieter te naauwernood begint te ruiken, dat er een reisplan op til is en een Napoleon III en Alexander II elkanderen alleen spreken over 's werelds wel of wee, en elkanderen adieu! toeroepende, de nieuwsgierige wereld achterlaat in onuitstaanbaren lust, om toch, zij het ook door tal van trechters, de klank van eenige woorden van beteekenis op te vangen, die over de Keizerlijke lippen zijn gegaan?

Maar genoeg — andere tijden, andere vervoermiddelen.

Wij reizen thans over het algemeen anders dan onze geachte voorvaderen. — Wij reizen door stoom, en die het niet kan heeft een kwaad humeur. »Acht uur in 't uur!» dat is de eisch des tijds, en er zijn zelfs boeren in het Noorden des Lands die, uit nieuwsgierigheid, even over de Hannoversche- of over de Rijn- en Hollandsche spoorwegrails stoomden en den schier onbegrijpelijken moed hebben om te huis aan moeder de vrouw, ja aan allen die 't willen hooren te zeggen: »'t ging mij nog niet hard genoeg!» — dat zij er van rillen.

En dan zou *dat* Noorden *nog* niet rijp zijn voor het genot van het spoorwegstelsel, zooals laatst een man uit het Noorden zou gezegd hebben.

Dat 's Lands hooge Regering het hoore en spoedig het Land overdekke met rails, opdat overal de zucht naar stoom-mobiliteit worde bevredigd, opdat het Noorden tot het Zuiden kome en eens zie, wat er zoo al te doen is in de groote, wonderlijke brouwerij: *de wereld.*

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te Assen